

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „ПРАВНИ НАУКИ“

Приета от ФС (протокол №12/29.04.2024 г.)

Приета от КС (протокол №11/15.04.2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Добрин Добрев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПОЛИТОЛОГИЯ“

ЗА СПЕЦ: „Съдебна администрация“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)
2.
(гл. ас. д-р Бончо Митев)
3.
(гл. ас. д-р Силвия Димитрова)

Ръководител катедра:
„Управление и администрация“ (доц. д-р Десислава Серафимова)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Политология“ запознава студентите с науката за политиката, властта и държавата. Специално внимание се отделя на институционалния и функционалния анализ на политиката. Изясняват се фундаментални категории като: власт, политика, демокрация, управленски елит, политическа система, парламентаризъм, лобизъм, политическа култура и др. Основните проблеми се разглеждат в контекста на изследванията на философията, социалната психология, социологията, социалната антропология и общата икономическа теория.

Курсът по „Политология“ предлага знания, които разширяват и задълбочават теоретичните и практически умения на студентите да се ориентират в сложните и динамични властови отношения в глобалния свят. Целта е студентите да овладеят институционалната структура на властовите отношения и да формират умения за работа с институции и в институциите на държавната инфраструктура, както и с т.нар. институции-посредници (политически партии, професионални организации, неправителствени организации и структури).

Конкретните умения, които трябва да придобият студентите са свързани с решаването на казуси във взаимодействията на институциите, технологията на вземане на решения на различни политически нива, придобиване на умения за професионални взаимодействия със специалисти от други научни области и професии.

Учебната дисциплина „Политология“ предоставя възможност за формиране на гражданска и личностна компетентности и компетентност на културна осведоменост и изява.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ПОЛИТОЛОГИЯТА КАТО НАУКА И ПОЛИТИКАТА КАТО ОБЩЕСТВЕНО ЯВЛЕНИЕ		2	4	
1.1.	Политологията като наука и академична дисциплина – подходи и инструменти за анализ.			
1.2.	Политиката в системата на обществения живот. Граници и функции на политиката.			
1.3.	Политическата философия – история на идеите за политиката. Политическата теория и нейните класици.			
1.4.	Политиката и другите сфери на обществения живот. Политика и морал.			
ТЕМА 2. ТЕОРИЯ НА ВЛАСТТА		2	2	
2.1.	Понятието „власт” – основни типове дефиниции. Властта като асиметрично социално отношение.			
2.2.	Власт и сила, влияние и манипулация.			
2.3.	Политическата власт – субект, обект, източници и властови ресурси.			
2.4.	Власт и свобода.			
2.5.	Легалност и легитимност на властта.			
ТЕМА 3. ПОЛИТИЧЕСКАТА СИСТЕМА – СЪЩНОСТ, СТРУКТУРА И ФУНКЦИИ		6	2	

3.1.	Дефиниране на понятието „политическа система”. Системният анализ на политиката.			
3.2.	Демократичните политически системи – основни принципи и институции. Понятието „политически режим”.			
3.3.	Унитарна държава, федерация и конфедерация.			
3.4.	Сравнителен анализ на основните типове демократични политически системи. Недемократични политически системи.			
3.5.	Парламентаризмът – исторически корени и функции. Идеята за разделението на властите. Политическа система и държава.			
3.6.	Лобизъм и политика.			
ТЕМА 4. ТЕОРИЯ НА ДЕМОКРАЦИЯТА		2	2	
4.1.	Понятието „демокрация” – същност, видове и исторически форми. Античната демокрация.			
4.2.	Съвременни теории за демокрацията – обща характеристика и основни принципи.			
4.3.	Проблеми и недостатъци на демокрацията. Политическа криза и криза на демокрацията.			
ТЕМА 5. ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ		2	2	
5.1.	Политическият плурализъм и понятието „политическа партия”.			
5.2.	Генезис, функции и организация на политическите партии. Принципи за класификация.			
5.3.	Типове партийни системи. Проблеми на партийната система в България.			
5.4.	Гражданското общество.			
ТЕМА 6. ИЗБОРИ И ИЗБИРАТЕЛНИ СИСТЕМИ		2	2	
6.1.	Изборите в демократичния политически процес. Мажоритарни, пропорционални и смесени изборителни системи.			
6.2.	Типове политическо представителство. Видове мандати на народния представител.			
6.3.	Електорално поведение.			
ТЕМА 7. ПОЛИТИЧЕСКИ ЕЛИТ И ПОЛИТИЧЕСКО ЛИДЕРСТВО		2	2	
7.1.	Възникване и развитие на теориите за елита. Структура и функции на политическия елит.			
7.2.	Управляващият елит. Циркулация на елитите. Управляващата класа. „Железният закон на олигархията”.			
7.3.	Бюрократията като съставна част на политическия елит.			
7.4.	Политическо лидерство. Политическият лидер и държавникът.			
ТЕМА 8. СЪВРЕМЕННИ ПОЛИТИЧЕСКИ ДОКТРИНИ		4	4	
8.1.	Неинституционалната сфера на политиката. Същност и функции на политическата идеология.			
8.2.	Основни идеологически направления. Либерализъм и консерватизъм – основни политически принципи и ценности. Социалдемократия и християндемократия. Радикализъм – „ляв“ и „десен”.			
8.3.	Национализъм. Националната държава в условията на глобализация.			

ТЕМА 9. ПОЛИТИЧЕСКА КУЛТУРА		2	4	
9.1.	Концепцията за политическата култура.			
9.2.	Същност, структура и функции на политическата култура. Типове политически култури.			
9.3.	Политическа социализация и политическо поведение.			
9.4.	Българската политическа култура.			
9.5.	Политическа култура и обществено мнение.			
ТЕМА 10. ПОЛИТИЧЕСКИ КОНФЛИКТИ		2	2	
10.1.	Интерпретация на конфликта. Основни модели на политически конфликти през XIX и XX век.			
10.2.	Социалните и политическите конфликти в съвременния свят.			
10.3.	Видове политически конфликти и начини за тяхното разрешаване.			
ТЕМА 11. ПОЛИТИЧЕСКИ МАРКЕТИНГ		2	2	
11.1.	Маркетингови проучвания и стратегии в политиката. Политически пазар и политически маркетинг.			
11.2.	Политически имидж и политическа реклама. Видове политически PR в демократичното общество.			
11.3.	Комуникационни техники и работа с медиите.			
ТЕМА 12. ПУБЛИЧНИ ПОЛИТИКИ		2	2	
12.1.	Концепцията за публичните политики. Политика и конкретни политики. Управление, администрация и конкретни политики.			
12.2.	Доброто управление – между пазара, държавата и гражданския сектор.			
12.3.	Инструменти за постигане целите на публичните политики. Типология на инструментите.			
12.4.	Резултати и въздействия на публичните политики.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА¹	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест за проверка на знанията	1	40
1.2.	Курсова работа	1	40
Общо за семестриалното оценяване:		2	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
Общо за сесийното оценяване:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		3	120

¹ При дисциплини, които завършват с текуща оценка се попълва само т. 1 Семестриално оценяване, съгласно чл.21, ал. 2 от Правилника за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на студентите в Икономически университет – Варна.

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиева, С. Политология. Варна: „Наука и икономика“, 2015.
2. Благоева, Б. Избрани лекции по Въведение в политологията. София: ИК-УНСС, 2022.
3. Благоева, Б., Апостолов, С. Българо-английски тематичен речник на основни политически термини. София: ИК-УНСС, 2022.
4. Тодоров, А. Елементи на политиката. София: НБУ, 2012.
5. Пиргова, М. Основи на политологията. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, 2013.
6. Енциклопедия на политическата мисъл – Блекуел. Справочник. София: Център за изследване на демокрацията, 1997.
7. The Cambridge History of Twentieth-Century Political Thought. Cambridge University Press, 2003.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благоева, Б. Ценности срещу интереси в политиката (проблеми на теорията). София: ИК – УНСС, 2022.
2. Благоева, Б. Комуникации и връзки с обществеността в политическата сфера. Варна: СТЕНО, 2011.
3. Георгиева, С. Социално-психологически аспекти в анализите на властта. // Годишник на ИУ – Варна, Т. 92, Варна: "Наука и икономика", 2022.
4. Георгиева, С. Политика и морал. // Годишник на ИУ – Варна, Т. 83, Варна: "Наука и икономика", 2012.
5. Георгиева, С. Митове и политика. Варна: СТЕНО, 2012.
6. Малинов, С. Консервативни опити. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2010.
7. Манолов, Г. Увод в политическия маркетинг. Пловдив: УИ „Паисий Хилендарски“, 2015.
8. Манолов, Г. Въведение в политическата наука. Пловдив: ВУСИ, 2020.
9. Танев, Т., Анализ на публичните политики. София: „Военно издателство“ ЕООД, 2008.
10. Томова, Т., Изработване на политики, програми, проекти. София: Българско училище за политика, 2008.